

betydelige Forhøjelse fra de 5,800 Kr., hvormed Tilskuddet var blevet nedsat, til 13,000 Kr. har gjort, at man har ment ikke allerede nu at burde foreslaa Kontoen yderligere forhøjet; men jeg skal, da det sikkert er en god Sag, være villig til at optage en nærmere Forhandling om den med det kommende Finansudvalg.

I Forbindelse hermed maa jeg nævne, at naar det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) mente, at der forelaa en Misforstaaelse eller en Fejl, idet Aftalerne fra i Fjor med Finansudvalget, den nedsatte Kommission og Statsbiblioteket i Aarhus om, at dette skulde indgaa som Led i Folkebibliotekerne, var glemte, er dette ikke rigtigt. Under Konto A. XI. a. 2., Understøttelser til Folkebogsamlinger, er der til Aarhus Bibliotek beregnet 3,000 Kr. som Tilskud til denne Sag.

Jeg skal derefter vende mig til de egentlige Skolespørgsmaal. Maa jeg, inden jeg gaar over til dem, i al Almindelighed sige, at naar man nu om Stunder færdes i skoleinteresserede Kredse her i Landet eller kommer ud til Skolemøder, Møder af Lærere og lignende, faar man det Indtryk, at der i alt, hvad der hedder Skolesager — og det gælder baade den højere Almenskole, Mellem- og Realskolen og ikke mindst Folkeskolen — rundt omkring hersker meget stor Uro. De mest modstridende Meninger kan man høre staa mod hinanden, Kampen kan ved saadanne Møder være ret stærk, og det kan være ret vanskelig at komme til noget Resultat om, hvad der bør gøres, og hvad der ligger ude i Fremtiden. Jeg er derigennem blevet klar over, at det vilde være ganske umuligt for en enkelt Mand, Ministeren, selv ved Hjælp af de ministerielle Embedsmænd eller andre, at komme med et nogenlunde præsentabelt og antageligt Forslag til en Omændring af vort Skolevæsen. Jeg tror, at det i den nærmeste Fremtid, i hvert Fald i Løbet af nogle Aar, vil blive nødvendigt, at Lovgivningsmagten faar Lejlighed til en samlet Overvejelse af dette Spørgsmaal, som for vort Land er et af de allerstørste og betydeligste, thi mulige Smaaændringer og foranstaltninger fører i Virkeligheden ikke bort fra Uroen og vil snarere, som naar man sætter nye Lapper paa et gammelt Klædebon, gøre hele Ordningen mere utilfredsstillende. Det vil derfor, hvis jeg skal fortsætte paa denne Plads ad Aare, ligge mig paa Sinde at faa nedsat en Kommission af de dygtigste og mest indsigtfulde Mænd til at tage alle

disse mange særlig vanskelige Spørgsmaal, som jeg siden kommer til at røre lidt ved, under Overvejelse og til at undersøge, om vi skal have en Ordning, hvorved hele vort Skolevæsen bygges sammen franeden opefter, eller maaske en Ordning, der deler det i to eller i tre Grene. Hele dette Spørgsmaal ligger endnu, selv hos de mest indsigtfulde Mænd, i et Slags Kaos eller i en Taage, og jeg tror derfor, en rolig og besindig Overvejelse er ganske nødvendig, inden vi gaar til en større og mere omfattende Omordning.

Jeg skal først vende mig til den højere Almenskolelov, der har været omtalt, navnlig af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), af det ærede Medlem fra Aakirkeby (Koføed) og i en ganske kort Bemærkning af det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager). De tre ærede Medlemmer var ikke meget enige; de var endog saa, kan man sige, grunduenige. Det ærede Medlem fra Aakirkeby og det ærede Medlem fra Esbjerg havde lige modsatte Opfattelser. Da jeg forleden Dag overværede et Møde af den højere Almenskoles Lærerstand, erfarede jeg ogsaa, at Opfattelserne blandt Lærerne var ret modsatte. At der er noget i Vejen med den nuværende Ordning, viser sig ogsaa deri, at de modsatte Anskuelser fremsættes i umaadelig stærke Udtryk. Det ærede Medlem fra Frederiksberg brugte om den nuværende højere Almenskoleordning det Udtryk, at det var egentlig en Kundskabsnihilisme, man der havde indført. Man kan høre lignende Ord fra anden Side, men i Almindelighed maa man dog vist sige, at Disciplene faar en Sum af gode og sunde Kundskaber i det nuværende 3 Aars Gymnasium. Jeg tror, at Fejlen snarest ligger i den Mellemskole, som danner Overgangen til Gymnasiet. Det ærede Medlem fra Aakirkeby beklagede sig over den, idet han mente, at man alt for let kom fra den op i Gymnasiet. Det ærede Medlem fra Esbjerg mente, at Mellemskolen berøvede Folkeskolen de virkelig dygtige og gode Elever. Naar man hører skoleinteresserede Menneskers Klager, løber de næsten altid sammen i Spørgsmaalet om Mellemskolen og Realskolen. Jeg har en stærk Fornemmelse af, at der ligger vistnok egentlig den største Fejl i vor nuværende Skoleordning. Der kan klages over, at Mellemskoleeksamen ikke er tilstrækkelig betryggende for Gymnasiet, og at der i dette ophober sig en temmelig stor Mængde Stof, fordi for lidt Stof er henlagt til Mellemskolen. Men